

Referat fra fællesrådernes formandsmøde 6. januar 2023

Program

17.00	Velkomst v/Marie Overgaard
17.05	Ambitioner og visioner for samarbejdet med fællesrådene v/Nicolaj Bang
17.15	Spørgsmål
17.30	Status på revision af samarbejdsaftalen v/Jakob Ljungberg Processen hidtil Kobling til medborgerskabsprocessen Tilskud 2023
17.45	Spørgsmål
18.00	Oplæg om Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse v/Kim Gulvad
18.15	Dialog om Aarhusmodellen for borgerinddragelse ved bordene v/Marie Overgaard
18.45	Opsamling, afrunding og den videre proces v/Luise Pape
19.00	Sandwich og netværk
19.30	Tak for i dag

20. februar 2023
Side 1 af 7

TEKNIK OG MILJØ

Rådmandssekretariatet
Aarhus Kommune

Rådmandssekretariatet

Rådhuset
8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00

E-mail:

Faellesraad@mtm.aarhus.dk

Direkte e-mail:

nilhe@aarhus.dk

www.aarhus.dk

Sagsbehandler:

Nille Hedegaard Friis

Ambitioner og visioner for samarbejdet med fællesrådene v/Nicolaj Bang, rådmænd i Teknik og Miljø

Rådmand Nicolaj Bang præsenterede indledningsvist sine politiske pejlemærker. Et dokument med pejlemærkerne er vedhæftet opsamlingen. Rådmanden præsenterede ambitioner og visioner for samarbejdet med fællesrådene. Han gav i den forbindelse udtryk for, at Aarhus Kommune har brug for fællesrådene, og at han ønsker at styrke fællesrådene og at gøre samarbejdet både dybere, bredere og tidligere.

Rådmanden har allerede besøgt nogle fællesråd, og håber at nå rundt og besøge alle fællesråd i løbet af de kommende 1½ år. Indtil da, er fællesrådene meget velkomne til at give forslag og ideer til samarbejdet. Disse kan sendes på mailadressen faellesraad@mtm.aarhus.dk eller raadmand@mtm.aarhus.dk

Rådmanden præsenterede sit ønske om at åbne beslutningsprocesserne op og give fællesrådene et større mandat ved at invitere længere ind i maskin-rummet - der, hvor stregerne endnu ikke er slået. Samtidig var rådmanden tydelig omkring, at det vil komme til at kræve noget af fællesrådene, også mere end førhen.

Rådmanden italesatte behov for en drøftelse af, hvornår og hvordan fællesråd er repræsentative eller hvordan dette kan sikres. Rådmanden efter-spurgte input og var tydelig omkring, at alle gode tanker er velkomne, og så vil der blive kigget på, om det er en mulighed.

Rådmanden stillede en række overordnede spørgsmål til fællesrådsformændene med henblik på en drøftelse i det videre forløb

- Er I klar til at tage større ansvar – og er I alle klar?
- Hvad mener I, at der skal til for at I har kompetencerne for at være med?
- I repræsenterer jeres lokalsamfund, men hvor mange deltager fx i jeres generalforsamlinger? Når I som fællesråd ud til de menige aarhusianere i jeres lokalsamfund?
- Konkret, hvad er det, der skal til, for at jeres forening kan fungere optimalt?
- ***Hvor meget vil I være med i?***

Input fra mødedeltagerne

- Høringssvar: Der, hvor vi er nu, har vi behov for at lægge sår ovenpå oplevelser, hvor vi har skrevet høringssvar, uden at det har ændret noget, 'ingen kommaer er flyttet'. Vi skal opleve, at I gør, som I siger.
- Et eksempel på en god proces: Processen omkring Aarhus Ø. Vi har stor tillid til den proces – vigtigt at være opsat på, at 'Aarhus Ø-processen' kræver, at det, der lægges an til, virkelig menes – det bliver vigtigt i de kommende år. Vi vælger at tro på det og have tillid.
- Repræsentativitet: Vigtigt at få talt om, hvorvidt fællesrådene er repræsentative. Lige så vigtigt at tale om, hvad det vil sige, at et fællesråd er repræsentativt. Hvilke parametre skal styre det: Demografi, køn, alder, boligform?
- Nogle områder er uden fællesråd: Hvordan sikres det, at de områder, der ikke er dækket, bliver repræsenteret. Vigtigt at være opmærksom på, at man ikke kan komme udefra og kræve, at der skal være et fællesråd. Men når der er nogle, der har initiativ, så kan kommunen understøtte, og måske også ansøge. Men initiativet skal komme fra lokalsamfundet.
- Kompetencer: Vigtigt, at vi i fællesrådene bliver uddannet til samarbejde for at blive taget alvorligt.
- Magistratsafdelingerne: Siloer i kommunen opleves som tydelige, når daginstitutioner, skoler mv. ikke er med i planerne. Teknik og Miljø er bedst til inddragelse – de andre magistratsafdelinger kan lære noget. Bryd nu de siloer ned. Men det er trods alt blevet bedre. Gode eksempler fra bl.a. Tranbjerg og Brabrand hovedgade blev nævnt.
- Opmærksomhed: Der er forskellige behov forskellige steder.

20. februar 2023
Side 2 af 7

Konkrete ønsker fra forskellige deltagere på mødet

- Høringssvar: At blive taget alvorligt. I arbejdet med høringssvar, der mister vi energien. Som lokalsamfund ønsker vi at blive taget alvorligt. Vigtigt at der ikke er for korte svarfrister.
- Viden og kompetencer: Indføring i planloven, planklagenævnet – nogle af de væsentlige problemstillinger.
- Digital platform: Vi mangler en platform, både til intern dialog og til dialog mellem fællesrådene. Hvis vi har en overordnet, fælles platform – så har vi et sted at starte.
- Ønske om et system til at administrere medlemmer i, fx hjemmeside/web, medlemsstyring (lavpraktisk hjælp), kommunikation med medlemmer.
- Oplysninger om, når en sag, vi har afgivet bemærkninger til, kommer til behandling i Byråd eller udvalg.
- Inspiration fra kommunen ift. forslag til relevante oplægsholdere på generalforsamlinger.
- Tydelige procedurer: Nødvendigt med viden om, at nu sker der 'det' - og derefter 'det'. Ikke alle kan få sin vilje (end ikke i politik, end ikke som rådmænd). Men vi har behov for, at det bliver tydeligt, hvem man skal henvende sig til, hvor og hvordan. Hvor kan fællesrådene aflevere vores drømme? Vores visioner og ønsker for vores lokalområde?
- Struktur: Vigtigt med gode mødeoplæg med præcision af, om et emne er til drøftelse, orientering eller beslutning. Fx kan det også præciseres, om der er tale om 'generel borgerinddragelse', 'konsultativ inddragelse', eller 'specifik inddragelse'. Mere vejledning i forhold til fx opstart af fællesråd
- Puljer: Mindre dokumentation er ønsket, fx lidt færre bilag. Det kan blive meget omstændigt, opmærksomhed på proportioner.

Status på revision af samarbejdsaftalen v/Jakob Ljungberg

Jakob Ljungberg præsenterede et overblik over processen med revision af samarbejdsaftalen indtil nu. I forlængelse heraf præsenterede Jakob forslaget om at koble processen med revision af samarbejdsaftalen sammen med den forestående proces med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse'. Jakob beskrev, hvordan den kommende revision af samarbejdsaftalen vil kunne samtænkes med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse'.

20. februar 2023
Side 3 af 7

I august 2022 gav fællesrådene deres input på et seminar på rådhuset. Efterfølgende har der været dialog med arbejdsgruppen, og herunder en snak om tematikker, som var listet på slide med teksten 'Mulige tematikker'. Jakob fortalte, at der har været en god dialog med arbejdsgruppen om at lade processen med samarbejdsaftale ligge lidt stille for nu – og så gå i gang med Aarhusmodellen og inddrage fællesråd og politikerne.

På mødet var der opbakning til, at de to processer - for henholdsvis 'Samarbejdsaftalen' og 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse' - samtænkes, og at fællesrådene inddrages i processen. Udkastet til samarbejdsaftalen lægges derfor på hylden for nu, og at det videre arbejde med revision af samarbejdsaftalen håndteres i regi af processen med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse'.

I forhold til tilskud i 2023, så fortalte Jakob, at den eksisterende tilskudsmodel fortsættes i 2023, og Jakob gennemgik processen for ansøgning om tilskud for 2023, som efter mødet er udsendt på mail til fællesrådene:

Som nævnt på mødet vil vi udbetale tilskud i 2023 efter samme principper som de tidligere år. Jeres ansøgning om tilskud skal dermed som tidligere indeholde følgende oplysninger:

- 1 Referat og beretning, inkl. bilag, fra det seneste års ordinære/ekstra-ordinære generalforsamling(er) samt revideret, underskrevet regnskab.
- 2 Oversigt over de foreninger, grundejerforeninger mv. fra lokalområdet, der er medlemmer af fællesrådet.
- 3 Navn på jeres kontaktperson, fællesrådets bankkonto og CVR-nummer (alternativt CPR-nr.).

Ansøgning, inkl. bilag (**fremsendt i én samlet pdf-fil, tak**), sendes til mail-adressen faellesraad@mtm.aarhus.dk

I kan læse mere om betingelserne for tilskud på hjemmesiden: [Fællesrådene \(aarhus.dk\)](http://faellesraade.aarhus.dk).

Vi vil gerne have jeres ansøgninger senest **søndag d. 12. marts 2023**

Oplæg om Aarhusmodel for borgerinddragelse v/Kim Gulvad

Teknik og Miljø har fået opgaven med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse' på byrådsmødet den 1. februar 2023. Der er et samarbejde med Kul-tur og Borgerservice om 'den demokratiske samtale' – som omhandler det brede perspektiv, det vil sige 'Det vilde problem'. Arbejdet med 'Ny Aarhus-model' er meget mere konkret, og har særligt fokus på inddragelse i forbindelse med kommunens fysiske udvikling, men de to - 'Det vilde problem' og 'Ny Aarhusmodel' - skal hænge sammen.

Med den fysiske udvikling i kommunen menes i øvrig ikke kun plansager, men også konkrete sager i det lokale fysiske rum, vejoplægninger, grønne områder med mere.

Fællesrådene tænkes ind som en 'nøgle-samarbejdspart', og det er planen at tilbyde fællesrådene kurser i medborgerskab. Opmærksomhed på, at det er vigtigt at bruge forståelige begreber – og at få begreber og processer for-klaret, fx på kurser til fællesrådene.

Den 1. marts starter tre nyansatte borgerinddragere i Teknik og Miljø i enheden for Medborgerskab. Borgerinddragelse er en faglighed, og vi vil gøre os umage for at samle erfaringer. Vigtigt at være synlige om forskellige inddragelsesmetoder – og vi vil gerne øve os på mere borgerinddragelse, sammen med fællesrådene.

Opmærksomhed på opdelingen mellem borgerinddragere og fagmedarbejdere. Fagmedarbejdere skal ikke bruge tid på den helt konkrete tilrettelæggelse af inddragelsesprocessen – de skal have fokus på respons og de følgende konsekvensrettelser. Aarhus Kommune vil rigtig gerne en god dialog og god forståelse for, hvad der fylder for fællesrådene i myndighedsprocesserne. Her vil de nye borgerinddragere blive bragt i spil.

Opmærksomhed på, at fællesrådene kan agere både proaktivt og reaktivt. Samarbejdsaftalen hænger tæt sammen med 'Ny Aarhusmodel', og det giver god mening at knytte de to processer sammen. I den forbindelse vil vi i 2023 gerne i tæt dialog med jer om, hvordan I kan se jer selv bidrage ind i udviklingen af 'Ny Aarhusmodel' over de kommende 1½ år.

Aarhuskompasset er en af de grundpiller, som 'Ny Aarhusmodel' skal stå på. Aarhuskompassets fire veje – lytte, lære, lede og løse – er centrale i udviklingen af 'Ny Aarhusmodel'. 'Ny Aarhusmodel' kommer til at omhandle den fysiske udvikling i Aarhus Kommune.

Dialog om Aarhusmodellen for borgerinddragelse ved bordene

Input fra dialogen i grupper – runden ved bordene opsummerede følgende:

- Hav respekt for forskelligheden, bl.a. at Solbjerg og Sabro er satellitbyer. Hvilken betydning har det? Forskellige syn og meninger, men strukturen skal vel være der, uanset.
- Fællesrådene forsøger at være ude i god tid - fx i relation til Planstrategi 2023, hvor et fællesråd har afholdt møde i Stavtrup om de tre scenarier.
- Vigtigt med rettidig omhu.
- Når fællesråd inddrages, er det vigtigt med det operationelle: Frister, materiale, referater.
- Opmærksomhed på, hvad fællesråd skal høres i: Hvor store/små sager, før fællesråd inddrages.
- Fællesrådene er frivillige og spiller sammen med fuldtidsansatte – magthierarki – udfordret af vidensforskel og sprog – og det kalder på en særlig opmærksomhed. Behov for at blive kvalificerede for at hjælpe med borgerinddragelse.
- Tidlig involvering er en forudsætning for en stærk implementering.
- Hvad er god involvering? Det kan være relevant at overveje, om I/kommunen ville ønske, at I blev inddraget, sådan som fællesrådene er blevet inddraget.
- Et godt eksempel er Aarhus Ø, hvor Michael Tolstrup – fx tager en mobil-litetsmedarbejder med, eller en fra en anden magistratsafdeling.
- Behov for en platform til at præsentere fællesrådene.
- Ønske om én indgang til kommunen for fællesrådene.

20. februar 2023
Side 5 af 8

Opsamling, afrunding og den videre proces v/Luise Pape

Afslutningsvist opsummerede Luise Pape en række pointer fra aftenens dia-log:

- Der skal heles nogle sår, og der skal skabes tillid mellem forvaltning/politikere og fællesråd
- Der er ønske om det tillidsfulde samarbejde fra begge sider
- Der er givet mange input til samspillet mellem kommune og fællesråd – og vi har hørt fællesrådenes opmærksomhed på blandt andet:
  - Ønske om tydelige processer og tydelig forventningsafstemning
  - Vigtighed af kontaktpersoner og processer på rette niveau
  - Kommunikations-platforme: Hjemmeside, kommunikation, strukturer, medlemskartotek mv.
  - Kompetenceudvikling, fx give muligheden for at gå til byudvikling. Kom med input til hvilke emner, der kan efterspørges: Plan typer mv. Begreber mv.
  - Lokalområderne er forskellige og der er behov for forskellige metoder. Fællesrådene vil gerne arbejde på forskellige måder. Vigtigt at forstå stedet, og forstå det lokale fællesskab. Opmærksomhed på forskellige løsninger, forskellige projekter. Hvordan kan man bidrage på fem minutter?
  - Opmærksomhed på følsomheden overfor hvilke samfund, vi er i. Se på forskellige bydele forskelligt – og på fællesrådene forskelligt.

Opgaven med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse' er forankret i Teknik og Miljø, og Teknisk Udvalg bliver politisk følgegruppe. Samarbejdsaftalen bliver en del af 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse', og vi ønsker at inddrage en borgerfølgegruppe med repræsentanter fra fællesrådene – sammen med andre samfundsaktører.

I arbejdet med 'Ny Aarhusmodel for borgerinddragelse' vil der også blive taget nye procesgreb i brug. I forhold til at lande samarbejdsaftalen i forbindelse med udviklingen af 'Ny Aarhusmodel' – så vender vi tilbage til jer her i 1. halvår af 2023.

20. februar 2023
Side 6 af 7

Tilmeldte deltagere på fællesrådenes formandsmøde den 6. februar 2023

Steen Bording Andersen, Beder-Malling-Ajstrup Fællesråd
Peter Poulsen, Borum-Lyngby Fællesråd
Chresten Ibsen, Brabrand-Aarslev Fællesråd
Miam Bech Nygaard, Christiansbjerg Fællesråd
Henrik Olsen, Frederiksbjerg og Langenæs Fællesråd
Jorun Lobach Clasen, Fællesrådet Hjortshøj Landsbyforum
Joan Friis Frausing, Aarhus K (Ceresbyen, Godsbanen, mv.)
Anette Primdahl Abrahamsen, Mølleparken-Vesterbro
Jesper Loehr-Petersen, Aarhus Ø og de bynære havnearealer
Helle Hansen, Gellerup Fællesråd
Merethe Jelsbak Raundahl, Harlev Fællesråd
Klaus Bendixen, Hasle Fællesråd
Søren Wichmann Matthiessen, Holme-Højbjerg-Skåde
Fællesråd Karen Balling Radmer, Kolt-Hasselager Fællesråd
Flemming Larsen, Lystrup-Elsted-Elev- Nye Fællesråd
Thomas Kruse, Midtbyens Fællesråd: Latinerkvarteret, Øgaderne og Nørre Stenbro
Jacob Kveiborg, Ormslev og Omegns
Borgerforening Frank Kold, Riisvangen Fællesråd
Ib Jensen, Sabro-Fårup Fællesråd
Lise-Lotte Callesøe York (afbud), Skæring Fællesråd
Inger Thranholm, Skødstrup Fællesråd
Maia Østergaard, Solbjerg Fællesråd
Palle Holm (afbud), Spørring Borgerforening
Karen Yde, Stavtrup Fællesråd
Knud Erik Byrialsen, Tilst, True og Skjoldhøj
Fællesråd Peter Yde Nielsen, Todbjerg-Hårup-Mejlby
Fællesråd Helle Søby Degn, Tranbjerg Fællesråd
Niels Christian Sidenius, Trøjborg Fællesråd
Niels Erik Andersen, Viby Fællesråd
Kasper Thordahl Møller, Åby-Åbyhøj Fællesråd

Fra Teknik og Miljø deltog:

- Nicolaj Bang, rådmænd for Teknik og Miljø
- Jakob Ljungberg, sekretariatschef, Rådmandssekretariatet
- Luise Pape Rydahl, forvaltningschef, Plan og Byggeri
- Kim Gulvad Svendsen, områdechef, Byliv og Medborgerskab
- Mikkel Eskesen Christensen, afdelingsleder, Medborgerskab
- Rikke Baattrup Sørensen, borgerinddrager, Medborgerskab
- Nille Friis, konsulent, Rådmandssekretariatet
- Joy Alrø Steen, konsulent, Rådmandssekretariatet

Vedlagte bilag:

- Rådmandens pejlemærker 2023
- PP-præsentation fra møde

20. februar 2023
Side 7 af 7

